

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Skülpno v edno fare . . . . . 4 K.
Cena Novin v Ameriko je na leto . . . . . 12 K.
Cena ednega drobea je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Crensevelb, 6SERFOLD, Zalamogye.
K tomü se more pošilati naročnice l val doplet, naj
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriškanski
dobijo k **NOVINAM** brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na honsi leta „Kalendar
Srea Jeanševoga.“

Dúše v mokaj.

Po dnóví vsej Svécov Sv. matičérkev
dén purgatoriumskih dúš obslúžava pa
pobožni voditelje dúš od indasveta maó
celí november mesec na spomín teh
dúšíc darújejo.

Tak se nam vídí na prvi pogled,
kak éí to ne bi prav býlo, ka nebeski
sveteí dobíje eden dén, purgatoriumske
dúše pa ove vse v meseci. Da je pa
protí tomü starínska návada Sv. mate-
recérkve, po šteroj vsaki dén po ve-
čerášeici ešice ednok zazvoníjo na krásí,
pa nas tak opomínajo, naj se spome-
némo z purgatoriumskih dúš vsaki dén.

V molítvaj dúhovníkov, štere Sv.
matičérkev svojim dúhovníkom pred-
píše za vse dnóve leta, so ete rečí:
„Dúše verníh po smílenjí božem naj
počívaje v míri“, vsaki dén nájmene
sedemkrát notri.

Pa ne brezí zroka. Sveteí v nebésaj
so blázení, njíh ne tere več nevolá
svetá, tam prí njíh ne betega, ní zíme,
ne mraza, tam ne níkše slabostí, níkše
strástí, tam ne níšice trúden, ne zelen
počítká, tam vsaki vsa má, štera je
samo mogočí želetí, ár so njemá vse
želé spunjene.

V purgatoriumi je pa síromaštvo,
nevola, beteg, grozno trpljenje, zavrže-
nost od domovíne, tam je joč i kíč.
Za ogenj zovémo tísta trpljenja, ár Sv.
Pavel apoštol túdí od ognja píše:
„Kakše je koga delo, se v ognjí
skuša. Koga delo ostáne, dobí nájem,
koga delo pa zgerí, de kváren, on sam
se šice zvelíča, líki tak, kak po ognjí.“
(Kor. I. 3, 13.) Što se je samo ednok
zélzao kda v svojem življenjí, on zná,
ka je v ognjí bítlí, pa nam celo Sv.
písmo to svedočí, ka je trpljenje pur-
gatoriuma kak ogenj, ka je ešice vékše,
ka na zemlí tak trpetí človek nané ne
bí mogočo, kak dúše tam trpíjo, zato
ka bí v tístom velkom trpljenjí na mestí

mro. Svedočí nam to Sv. písmo, kde
člémno rečí bože: „Moje je mašéúvanje
(kašúgaječe povrnenje), jas pláčam
vsakomí“; sv. Augušín nam pa píše:
„Té ogenj bole bolí, kak kaj štée drúgo,
ka človek na zemlí trpetí mogočí.

Zato je prav, ka se spomínamo sí-
romákov, kí daleč od domovíne, vóza-
pretí s králestva v sužnosí ječíjo go-
voréčí s trpéčím Jobom: „Smíljíte se
zmené, smíljíte se zmené konéí ví pri-
jáltí mojí, ár se me teknohá roka boža“,
poleg toga, ka véí Sv. písmo, ka „svéta
i zvelíčavna je míseo molítí za pokojne,
ka se odvózejo od svojíh grehov“, (II.
Makk. 12, 45).

Ka nás to košta, vsaki dén par oča-
našev za pokojne, kakše delo, trúdí,
trpljenje za njé darúvatí? Edna míseo
pa je že njím na hasek, že níkakomí
na odkúplenje. Čí nam pa to Sv. matí-
cerkev preporáča za vsaki dén, tem
bole véímno to v tem meseci šterí je
na poseben spomín našíh líbíh pokoj-
níh odločení, ka éí mo ednok mí šlí
vu večnost, túdí nájdemo smílenje pri
zemlánej i prí Begí, kak smo mí ducs
s cele dúše smílení.

Bojna.

Naši so začnolí napad proti Taljanskemí.

18. okt. Na sredi Flandrskoga fronta
močen topovski boj. Pri gošči Hout-
houlster, pri Draaibank so Nemci mo-
čne preglejúvoče sovražne oddelke na-
zaj zbilí.

Pri Soissons bitje s štúkami.

Pred Verdunom so badenske čete
vu Francoške jarke vdarile on del
moštva, šteri je ne spadno, vu bli-
žanjom bitjí vlovile.

Nemci so 13 letal doli strelilí.

Kda so Francozi Frankfurt poleg
Majna vu zraki napadali, na varaš
Nancy so Nemci znóvíč bombe metali.

19. okt. Na Tirolskom i Koroškom

fronti je na več mestah na bitje prišlo.
Ob Seči (Isonzo) navadno delanje
s štúkami.

Na Flandrskom na obali (obrežje)
morskóm velki boj s štúkami. Posebno
pri gošči Houthoulster, pri Paschadeel,
i med Gheluvelt i Zondvoorde.

Pri Soissons bobnečí ogenj, prizve-
dovalni oddelki Francozov so napadali.
Nemci so je vse povsedi nazaj zbilí.

Na Chemin des Dames so Francozi
trikrát napadali.

Nemci píšejo, da so sovražniki 12
letal zgúbilí, 6 iz onih, šteri so na
Roulers ino Inglesmunster bombe lúčali.

Bitje na morji med Rusami i Nem-
cami pri otekah Oesel, Moon.

20. okt. Pri jezeri Ochrida se je
napad Francozov ne posrečo.

Na Flandrskom jo boj topovski po-
henjavo. V več mestah je samo bitje
poizvedalnih čet bilo.

Pri Soissons boj topovski li dale
trpi. Vtúp potegnjene topovske vno-
žine s najvejšov močjov so strelale.

Med Vauxaillon i Braye Francoško
strelanje Nemško predpolje na polje
vdrtin obrnelo.

22. okt. Na Flandrskom bobnečí
ogenj. Med Draaibank i Poelkapelle so
Francozi i Angluši napadali.

Na ravnici Ailette i pri Braye boj
topovski je celi dén i celo noč trpo.

Nemci so 12 sovražnih letal i s zve-
zani balon doli strelilí.

Napad sovražnikov na Flandrskom
se je ne posrečo. Pri Waldhook i Lange-
marek so níkaj malo prostora zadobilí.

Nemci so zasedli otok Dagö. Na oto-
kah Oesel, Moon, Dagö vu njihove roke
je prišlo 20.000 vlovlenih, više 100
štúkov.

23. okt. Na gori sv. Gabrijela smo
vu boji s ročnimi granatami nazaj zbilí
dva sovražniva napada.

Na Flandrskom je sovražnik na ju-
žnom krají gošče Houthoulster je globše

prišo v obranilno zemljo Nemcev, s proti napadami se ga nazaj vdarili. Sovražnik s novimi napadami je 300 metrov globoki i 1200 metrov širki prostor ne mogo razpresterati. Pri Poelkappelle so Nemci obdržali proti napadom Anglušov svojo linijo vdrtin. Tak i pri Gheluvelt Nemški branilni ogenj je poničeo moč tünka Anglušov. Velko zgübo so meli Francozi i Angluši.

Pri Soisson boj s štükami se je zao- vič začno. Velko bitje stoji. Francozi so prišli do Chavignon.

24. okt. Taljanski front. Pri Flitseh, Tolmin, na Bainskoj visokoj planoti po velkom pripravleni s štükami se avstrijski, vogrski i nemski pešaki no- tri vdarili v Taljanske postojanke.

Na 30 kilometrov dugom fronti smo Taljane stirali iz prve linije. Več je- zero možev smo zgrabili, več štükov porobili.

Na Flandrskom so Nemci sovražnika nazaj zbili.

Francozi so močno napadali v dveh mestah. Med bregami Ailette i Ostel so velki boji bili. Sest dnih so Fran- cozi streljali Nemške postojanke. Potem je velki tünk prišo od Francozov, ki so prišli celo do vesi Chavignon. Nemci so svoje čete nazaj vzeli, štüke v zrak pustili i tak se Francozom prek- pustili. Francozi se močno šli Nemcom za petami, nego Nemške rezerve so je gor zadržale.

Med Braye i Ailette so Francozi dvakrat napadali. Njihov napad v ugnji Nemcov i v besnom ročnom bitji se je zrúšo. Bitje se je vlekle no- tri v kesne noč.

Na Macedonskem fronti smo napad Anglušov nazaj vrgli.

Novo offenzive.

Francozi so napadli Nemce, prišli tri kilometre naprej, zaplenili preci strliva, zavzeli vtrdbo *Molmanson* i zgra- bili desetjezero 500 Nemcev. — Mi z Nemci smo pa začeli offenzivo proti Talijanom, naj odslohedimo slovensko Primorsko, v štere je zemlje lačen Ta- lijan vdre. V 30 kilometrov širini smo predrli sovražne linije i zavzeli tali- janske postojanke pri *Tolmini*, *Bovei* i na *Bajnskoj* planoti. — Stopili smo prek *Soče*! — Zgrabili smo više stepet deset jezer Talijanov i neurčunano strliva zaplenili med drugim 900 štü- kov. Celi izhodni front talijanov smo predrli i globoko na talijanskoj ravnici plodimo sovražnika.

Mir.

Mir ruskega sovjeta.

Izvršilni odbor delavskega i vojaškega sveta je izvole bivšega delavkega mi- nistra Skobeljeva, da zastopi rusko de-

mokracijo v Parizi. Naročo je njemi, naj se zavzeme za sledeče pogoje:

1. Nemška vojska naj sprazni Rusije. Poljakom, Litavcem i Letom se podeli samouprava.
2. Turskoj Armeniji naj se podeli samouprava.
3. Pitanje Elsas Lotringe naj se reši po ljudskem gla- sovanji. (Koma do ljudje šteli slišiti).
4. Belgija se naj obnovi ino odškoduje za njene zgübe.
5. Naj se obnovi Srbija ino Črnagora, naj se odškodujeta. Srbija dobi prihod k Jadranskomi morji. Bo- sna i Hercegovina naj postaneta samo- upravni. Drugim krajinam na Balkani se podeli samouprava, dokeč se po ljud- skom glasovanji sve odloči, kama ščejo slišiti.
7. Rumunija se v svojih me- jah iz nova obnovi.
8. Taljanskim pre- vincam v Austriji se dovoli samouprava, dokeč ne odloči ljudsko glasovanje.
9. Nemčiji se nazaj dajo vse njene ko- lenije.
10. Obnovi se Perzija i Grško.
11. Neutralizirajo se vse morske ožine, štere vodijo v notranja morja, kak tüdi sneški ino Panamski prekop.
12. Vse države, štere se vojskújejo, se odpo- vojo odškodninam.
13. Vsaka dežela je neodvisna glede na svojo trgovinsko politiko.
14. Mirovne pogoje določije na mirovnom kongresi zastopniki, štere zvolijo zastopstva narodov. Pogoje mo- roje potrditi parlamenti.
15. Po mali se razorežúje na súhom, na morji.

Angluški minister Lloyd George očšo ne vidi konec bojne.

Lloyd George je govor dužo.

— Rusi se znovič vkúp pobirajo. Amerika je celo pripravljena. Lüdje naj bodejo šparavni. Bojno niti edno vöro ne bodejo dale vlekli, kak se pokaže prilika na stalen mir. Te stalen mir očše ne vidi.

— Tak čütim, da zdajšnje mirovne pogodbe bi takše bile, štere bi samo na pokej orežja pelale, potem bi očše bolje grozovitna bojna vövdarila. Od grozovitnosti zdajšnje bojne bi vekše bile tiste, štere bi se nam protile v zrak, na vodi i na súhom.

Potem je govorio Bonar Law.

— On zmago vidi pred sehom.

— Či sovražnik previdi, da njegov položaj de hújši s tem, kem dale se vleče bojna, — teda pride mir.

Rusija se rúši.

Vojni minister Verdorevsky pravi:

— Sovražnik vsikdar globše pride na Rusko zemlo, nego zato svoje vele ne de mogo prisiliti na Rusko. Vojska ne razmi vojne cilje Rusije.

Generalis Alexejev pravi:

Rusija žmetne čase žive. Ne smo več mogoči bojno nadaljavati. Od sklenja- vanja mira visi bivstvo Rusije.

Podmorski čuni dokenčajo bojno.

Vsaki žele mir, pa ga nisče ne more viditi. Angluš, Francoz, Taljan je očše močen, ma ljudstvo i materijo. Lehko očše močno napada i s tem svojemü ljudstvi zmaga obečava. Njim pomagajo Zdrúžene Dežele v Ameriki s penezami. Na Nemskom so je stranke, štere so kda steč pripravne na mir brezi od- škodmine, to vse pomaga sovražniki.

Skoz pišejo, da se Rusija rúši. Pa de dónok dale stoji.

Konec bojni teda bode, kda se Au- gluš na morji oblada. Že štiristo let Angluš iz vsake bojne hasek ma, huj- ška narode ednoga proti ovomi, po- godbe sklenjava i razvežúje i najbolje važne mesta sveta v svojih rokah držü.

Zdaj je njemi v malom podmorskem čuni sovražnik zraso. štiri ladanje Au- glušov po cejom sveti poniča, trgovin- ske ladje edno za drugov njemi vta- plja. Vojaške ladje ne vúpajo naprej priti, — bojijo se od morskoga dna.

Pogražanje ladj tak naprej ide, da — kak E. v. W. v ednih Nemških Novinah razlaga — naši sovražniki i neutralci 1. februara leta 1918. samo eden strti del tistoga, ka so v leti 1916. jeli, streljali i rabili, do meli jesti, streljati i rabiti.

To vse znajo naši sovražniki, samo pred svojem ljudstvom vavlúvati ne vúpajo.

Angluš že zdaj ne more notri vo- ziti vse, ka je njemi potrebuo. Ka pa te bode za štiri mesece?

Vse bitje, štere Angluš na Flandr- skom bije, same edeu cilj majo, da bi Zeebrügge s štükami dosegnoli i tak bi Nemškim podmorskim čunom baziš — zavarvano mesto — vkraj vzeli. Da se njim to ne posreči, za to se skrbi Hindenburg.

Ne mislite si na glad, na zmago, na zmago, na offenzive, na revolucijo — piše naš pisatelj — samo bojna pod- morska prinese tak želen mir.

Dom i svet. — Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: Žalig Marko z Hotize. Slúže je v 31. dome- branskom pešpolki. Nazvano je pajdaš *Grah* Jožef od Grada. *Osvatiš* Štefan, 18. dbc. z Bakovec. Nazvano pajdaš, *Hrvat* Anton z Bakovec. — *Sree* Je- zusove smilaj se dškam pokojniva, njihva, žene, dečüto, stariše i ves rod pa okrepi v potrpljivosti i po smrti je zdrúži vse v svojem prelepom kralje- stvi. *Ranjen* je: *Novak* Števan, 18. dbc. z Bakovec, zgübo je levo nego više kelena; *Sreec* Števan, 18. dbc. z Ba- kovec, streljen v levo reko. Nazvano *Hrvat* Anton, pajdaš.

Prešnja vojakov. „Ljubi čtevci naših slovenskih Novin, naznanimo vam, ka se ne bojimo sablje, ne puške, ne granate, niti šrapnela, nego štrte zime. Groza nas vse obide, kda si zmislimo, ka nam je zima že tu pred dverami i mo znova noč i den megli biti pod sivov nebov. Zato vas pa prosimo vsi vojaki, molite se za nas k Dev. Mariji, patroni Vogrskoga, naj nam sprosi blaženi mir, ka hitrej pridemo pod svoje mile strehe.“ *Šaruga Števan* p. 48. pp. z Beltinec i pajdaši.

Zadnja prošnja. „V Bogi verni kršćenice, z mečnikom se združite pri sv. sv. meši, zadaje volo mi spunite: molte Boga vsi zamé. Kada zdaj že v hladnoj zemli bo minola moja meč, k novomi življenji me zbūdila božja moč. Naj si telo konec vzeme, duša pa veselje vživa. V 39. leti idem od vas, dragi moji i se poslovim od vas. Večni žitek ščem imeti pri nebeskih angelaj, zato sem se ne bojalo smrti, ve bom samo en časek spala, v Gosposdi de počivalo moje trūdno telo, zatem pa stanem na blaženi žitek i z telem. Z tem vūpanjom se poslovim od svoje matere, hčeri, zeta, vnūkeca, vūca, vūne, cd sestér Marijine sedmére radosti.“ *Kohék Ana* z Hotize. Sama pokojna je to slovo napisala i nas oprosila, naj jo objavimo. Dráge volje smo radi to prošnjo poslušnoli. Pokojna je bila zaistino križana duša, štera je dosta milost sprosila vnoгим našim čtevcom i močmo podpirala naše čtenjé. Sedem let jo je beteg k posteli privezano držao i v teh letah, nej drúgo delala kak: molila, mirno trpela, dobre kujige štela i vkūp pisala dare na misijone, podpore našega tiska, na Marijino mešno družbo, v štero zadnjo je, lahko pravimo celo občino spravila. — Vredna je zato, da se njoj spuni zadnja volja i mo, kak žele, Boga dosta prosili za njeno lepo dūšo. Vrednik.

Spodajeslavečko deklina za naš slovenski tisk. „Prav sréno jih pozdravljamo i prosimo, naj z dobrovoljnim sream sprinlejo naše male dare, štere pošljemo na podpora našega tak veselo četoga slovenskoga tiska, naj se širi Bogi na čast i dūšam na hasek. Pošljemo deklina z Dolnjih Sláveč té dare: Fonjanič Maričika 5, Récek Rezika 3, Bauer Márika 3, Pezvek Lujzika 3 kor. Vkūp 14 kor. — Srce Jezusovo vam povrni te lepi dar i nadigni túdi drúge, pač vse slovenske dekline, naj podpirajo svoje materne reč namente ka bi na gizdo té zmetale svoje penenze. — Bog lepo plati. Vrednik.

Kak mlie se prestije Novine. „Z peniznostjev se obrnem k njim, preč. g.

i jih trno lepo prošim, če bi šteli tak milostivni biti, ka bi mi Novine pošilali, čeravno nam leto že nakonec ide. Nej mi je prle mogoče bilo njuvo lepo štetijé do rok dobiti. Že 34 mesecev sem v tom kronom prelevanji med samimi Nemei i Madjari pa sem že tak dugo nej čúe svojga miloga maternoga jezika. Zdaj mi je pa dober Bog to srečo dae, ka sem priše ešče ednek v svojo domovino. Dnevi moje petnajst dnevne sloboščine se mi na konec pedavlejo, štere sem veselo preživo pri dragoj matéri. Moram nazaj v boj. Zato Vas pa prošim, pošlite mi Novine i M. List, milo materne reč. 4 kor. podpore njim pošljem na njeva i bom jihva vsigdar podpirao i širio. Njih pa naj See Jezusove okrepi, kado nam dugo mogli do rok davati to lepo čtenjé.“ *Vogrinčič Jožef*, topničar, z Gerlinec.

Kelike je eden milijarda. Približava se čas za podpisovanje 7. vojnoga posojila. Vsaka država žele čim več milijardov vkūp spraviti, zato ka dugov ma na več milijardov. Prinas nikak više treseti milijardov je dozdej duga. Ka mo si znali predstaviti, kak veliki znesek je eden milijard, glejmo te spodobe. Eden milijard vojakov bi bilo v 333 jezero 333 polkah (regementah). Vsaki polk bi meo trijezero ljudí. Ta vojska po štiri-štiri v en réd, če bi noč no dén šla, bi se komaj edenajset let mogla z mesta genoti; po železnici če bi se pelala, bi 20 milijon vagonov potrebūvala na dvestojezér kilometrov dugom tiri. — Edna strojna puška, štera vsako minuto 250-krat strli, bi sedem i pol let mogla neprenehoma bzekati, če bi štela en milijard patronov zostrelati. — Što eden milijard koron ma, sme vsaki den 1000 koren petrobiti, pa njemi li 2740 let dojde té znesek brez intereša. — Če bi vsake minuto, do 200 računali, devét i pollet bi mogli noč no dén tak šteti, komaj te bi prešteli edne milijardo. — Eden milijard vūr je 114 let. — Eden milijard koron v ednokronskih bankah 30 jezór, v 20 kronskih bankah pa osrajezero metercentov má. — Zdaj znate jeli kak veliki je eden milijard.

Trije žandarje. Neki jako bogat i splošno poštvani državni čestnik se je navolo svetke dike i se nakano, ka stopi v samostan jako ostro živeočih trappistov. I to je túdi vāno. Prijateljé njegovi se se nad tem jako čúdivali i ešče v samostan so za njim hodili, naj ga nazaj meč svet narátaje. A vse zaman. Odgovore njim je, ka pri vratih stojijo trije žandarje, šteri ga ne pūstijo vō. Prijateljé se pravili, ka so jih ne vidili. On njim pa pokaže nad vrata napisane té tri reči: *Smrt! Sodba! Varnost!* — pa pravi: to se moji trije ozežniki, zavele šterih ne moram nazaj meč svet. — Ti trije žandarje na vsakega človeka pazije i vekomaj nesrečen je, ki je v pamet ne vzeme.

Dari. Na misijone so darūvali: Po 2 kor.: Stanko Mihal, topničar, Kustec Štefan z G. Bistrice, N. z Gomilie, Smolkovič Marija z D. Bistrice; po 1 kor.: Šómen Ana z D. Bistrice, Rožman Emilija z Žižkov, Horvat Marko z Trnja, Kiselak Mikloš žena, Bunderla Štefana žena, obe z Doličov, Hanc Števan 313. dbe., Ciglar Marijanka z Sr. Bistrice; Kovač Števan topničar 3 kor.; Kolenko Ivan, sapór 30 kor.; Ūtroša Bara nabrala na G. Bistrici 38 kor. 40 fil.; Horvat Janoš z Trnja 20 kor.; Balažic Bara z Gomilie za odkāpljenje zamorske deklinae, štere de pri sv. krsti ime Barica i šteroj de botna ona, 24 kor.; na Sr. Bistrici nabrali Šórbich Marija i Kohék Ana 31 kor. 06 fil.; Tórnar Bara z Tórnišča za odkāpljenje zamorske deklinae, šteroj de krtne ime Treza, ona de njoj pa botra, 24 kor.; Szalai Verona z Őrensovec 10 kor.; z Reukovec so darūvali: Jerič Jožef, Magdič Ana, dovica, vsaki 2 kor.; Šómen Ana, Toplak Števan, Tratjek Števan, Magdič Martin, N., vsaki 1 kor., Koren Matjaš 3 kor. V k ā p: 207 kor. 46 f. Z toga znaska 107 kor. 46 f. odposlano na afrikanske misijone, 100 kor. pa vloženo v hranilnico za „misijon vogrskih Slovencev“, šteri tak má zdaj 200 kor. — Najbolši pastir dūšic, sam Jezus vam povrni vsaki šler. Vrednik.

Na podporo Marijinoga Lista i Novin sta Bratkovič Mica i Titan Mica v Bakovcih nabrali 63 kor. Darūvali so: Sertiga Treza, Graj Marija, Tútán Jula, Franko Ana, Bratkovič Štefan, Horvat Lujza, Ščap Franca, Kostrica Ana, Tūdjan Anton, Vogrinčič Marija, Tútán Ana, Miholič Terezia, Bratkovič Kata, Milák Imre, Idič Franciška, Jančár Terezia, Rajner Marija, Gombóe Alojz, Talján Franca, Őrvék Marija, Perkič Terezia, Rajner Terezia, Sogerée Marija, Dunša Franca, Bágári Jožef, Vursič Marija, Būšek Marija, Lázar Marija, Tūdjan Lujza, Miholic Bára, Lukáč Kata, Činč Ferenc, Benko Bára, Jančár Anton, Horvát Kata, Balor Ana, Stibler Marija, Gombošy Alojz, Ščap Štefan, Stadler Marija, Kós Franca, Lóvenják Ana, Krejgar Roza, Horvát Janoš, Marič Ana, Vigáli Kata, Flegar Kata, Boeskaí Kata, Bantaša Jula, Martinec Štefan, Ivanič Ana, Žóké Jožef, Lázar Bára, Hussár Ana, Darvarič Ana, Makovec Marija, Kopūa Treza, Cgūt Lujza, Bantaša Kata, Žóké Lejna, Miholic Treza, Bencák Bára, Pasičnjek Apolonia, Sedunja Jula, Lukač Jožef, Lukač Ana. — V Bogojini nabrano 86 kor. 10 f. Porečelem prizadevanji g. plebanoša. Darevniki so: Nedela kath. tiska 36 kor. 80 fil., Kūzma Janoš z Bogojine 10 kor., Klár Vincija žena z Ivánc 1 kor., Pūeko Jánoska žena z Ivánc 1 kor., Res Števana žena z Ivánc 1 kor., Schádí Ferencka žena z Ivánc 1 kor., N. N. žena z Ivánc 1 kor., Berdén Ana z Būkevnice 3 kor., Farkas Ana s Strehovec 2 kor., Brezdén Magda z Filovec 10 kor., N. N. voják z Filovec 10 kor., Rázličná 1 kor. 30 f., Kardinar Jožef z Bogojing 4 kor., Nemeč Martin voj. z Filovec 4 kor. — Srce Jezusovo povrni vsem jezerokrat.

Vrednik.

Oreji šte od 50 kg. več orejov ma, more zglasiti pri selgabiroti.

Cena gubača — poleg kakoršnosté 70, 56, 42 korona.

12 ine pol milijardo so podpisali na Nemškem sedmoga vojnoga posojila.

Najčednejša odredba. V Bosni je odredila oblast, ka duhovniki more vsako žensko njej javiti, štera razvzdano žive, kda se njoj mož za demovino vojskúje. Ostra kaštiga zadene vsako.

Blažena država. Kolumba je ta, štera v Južnoj Ameriki leži. Pa zakaj blažena? Zato, ka *sáma vláda*, — ministri — je dokončala, ka celo državo posvetijo znova Srei Jezusovemi na držanom Marijinom shodi i sama vlada je oprosila púšpeke, naj sv. Očo prosijo, ka se Marijino vnebovzetje za versko resnico razglasi.

Zakoj je dobro imanje Matere cerkvi? Pred bojom, kak znamo, se na Francozkom do slednjega filtera vzeli vso vrednost Matericerkvi, ešče farafe i cerkvi, ka ljudstvo more ešče od lastne svoje cerkvi nájem plačavati. Ka se ti penazi većinom v žep prostosidarecov šli, je bilo že posvedočeno. Bedita pa tū ešče dva zgléde povedana. „A Saiv“ piše, ka se v Dahomey-i približno za poldrügemilijon frankov odali edno redovniške imanje i so si tū za *trüdi i stroške več polmilijona frankov računali*. V ednom drugom meste so za 330 jezér frankov odali cerkveno imanje i z toga 201 jezér frankov sebi obdržali. Kam pela podpiranje takših poslanikov (követov), šteri neso pravoga kršćanskoga življenja! Mislite, ka pri nas nači bo, če mo svoje glase za piti i jesti odaváli? Parkrat se najemo i napijemo, zatem pa nas ladao bo največši sovražnik Kristušev: prostozidar, šteri nam zmeče v kot vse tisto, kaj smo dozdej čistili, kaj nas tolažilo. Pazimo!

Nesreče. V Lueovi je Felkar Števan vu hišo pozvo svojega zeta, Kovač Sandora s tem, da njemi nika pokaže. Felkar je revulvo njemi kazo. Zet je v roke vzeo pa začno nika obračati. Med tem je vu hišo stopila púnica, žena Felkar Števana, zajútrik je prinesla. Vu roki zeta je vu tom hipi revulva počila, krugla je zadela srce púnice. Žena je mrla.

Cena krme i slame i gospodarska potrebčina. Na vsakso stvar se niha 12 metercentov krme (sena ali sprotolešnje slame), na nastilanje se niha 6 metrev slame. Na vsakšo stvar — to se razmi 4 let stara krava ali 4 let star konj, dve 2 leti stari govedi, dva 2 leti stariva konja, štiri govedi pod ednim letom, štiri konji pod ednim letom. Govedo ali konj od dve leti više star se za celo stvar vzeme. Cena sena 30 kor., sprešana 36 koren. Slama sprotolešnja 18 kor., sprešana 24 kor. Jesenska slama 12 kor., sprešana 18 kor. Ritonje 20 kor. Kukoršče 14 kor. Vse po 100 kg. süho i zdravo.

Nova Taljanska offenziva. Okoli 23. 24. t. m. smo na našem kraji skoz čüli dübjanje. Zdaj — kda se nam uradno glasi — znamo, da to od Taljanskoga fronta se je k nam čülo.

Vojna podpera po vesnicah bude 1 kor. 20 fil., vu vekših varašah 6 kor., vu Budapesti pa 12 kor. se pridá. Družine dejanske služedege možtva po tri letnoj službi tūdi dobi pomeč. — Pa bi tak velki razloček bio med vesničkim i varaškim žitkom? Te pa na vesi je faleši gvant i črevlji? Je faleši cukor i petrol? Ešče dragši.

Žganje. Pita se tū pa tam, je-li me slobodno žgali. 24. okt. na orsačkom spravišči je poslanec Hervat Gyula proso finančnoga ministra, naj dopústi žganje žganice na malih kotlah. Werkerle je včasi odgovero, da je že vödao ukáz, da vu onih mestah, kde ne ga centralne žganjarije (Központi szeszfőző), do kmetje sami slobodno žgali iz sliv, iz trepin žganico.

Zima se približava. V Sombeteli je nikša komisiija, štera kameno vogelje deli, šteroga negs. 19. okt. je že drugokrat vkúp prišla. Tam sme čüli, da veletržei drv za klafter 240 koren zeljeje. Pri klafteri, prej, samo 6 koren zaslúžka maje. Na vogelje je prišla od Austrijanceov ponúdba, nego od nje si nané gučati ne moremo, ar za vogelje melo pa mast prosijo.

Oke njemi je vöpušte. Zgadilo se je na kranjekom marof. Okeli mlade žene Andriček Karola je rad hodo Kázma Jožef. Žena je rada poslúšala njega, te je pa jako čemerilo moža. 21-ga okt. je žena s Kázmem v kréme odišla. Mož jo je domo zvao, nego ne je štela iti. Okeli pol neči je domo prišla, ž njov Kázma. Mož se je predramo na njihov guč i smeh. Začnola sta popevati. Mož je vö bežo, s nožicom je vöpušte oko Kázma Jožefa.

Sečka. Konjom režte na 1½ cm., kravam pa 2½ cm. duge.

Sečko lahko mehko većinimo. V kamri za krme gübo na gübo sklademo sečke, pleve, grahevo, lúšćanje, zrezane repa i t. d. S vočev polijemo. Od zgeraj denemo vlanjje, za šmečavo pa kamenje. Tak ostane krma dva dni. Lado potem moremo eden den süšiti. Zato pa moremo več lad meti.

Ali pa sečko, repo, burgundi vkúp zmešame, tak nihamo 8—10 vör. Sečka de boljša, nego, da je ne zadržata mehka, živina ne je ž nje telko, kak pa či bi dva dni stale, kak od zgoraj popisano.

Ali pa sečko vu kadi deli poparimo i deli zakrijemo, da se na hitroma ne razhladi. Tak tūdi lahko dosta sečke spolagamo, ar živina v zimí raj ma mlačno krmo, kak mrzlo. Zvün toga takša sečka se bolje da griziti. Sühe sečke se živina hitro navoli, lala njim

obtrüdnjeje. Majo navado slame i seno vkúp zrezati i več vör vkúp nihati, — nego to je ne dosta vredno.

Dobro je rezati kukuršče.

V zimí bude čas. Poznam jas ednoga staréka, edno kravo ma, pe zimí njoj s nožicom zreže kukuršče. Lehke si mislite, kak se njemi krava smeje.

Cena drv vu Vas- i Zalamegye. Cena 1 metra (1 klafter je 4 metrov).

	Trda drva
Razkalano	36-50 kor.
Zmečano	34-50 "
Priglai	32-50 "
Drobni priglai	30-50 "

	Mehka drva
Razkalano	27— kor.
Zmečano	25— "
Priglai	23— "
Drobni priglai	21— "

	Berova drva
Razkalano	29— kor.
Zmečano	27— "
Priglai	25— "
Drobni priglai	23— "

Vu skladiščah po metri vu mestah pod 5.000 düš 2 kor. 40 fil., vu mestah od 5.000 do 40.000 3 kor. 60 fil. — se pridá.

Pošta.

Kelem Martin. Kutina. 6 kor. naročnine i 1 kor. podpore sem debe. Bog lepo plati. — Gašpar Jožef, krémar. Svótee Mikleš i Stevan. Markevei. Sukiš Stevan, kovač. Martinja. Vaš g. pleb. so mi naznanili, da ste pri njih plačali Novine. Vrédi je tak vso. — Lajši. Tišina. Cela tišinska fara je dolplačala ves dug za Novine i Liste. Da sta Mariš i Stevanec z Borejce pri tebi plačala ti pa meni, nemata več duga. — Gomboc Janoška žena. Purkla. Po Vogrinš Leopoldi z Cankove sem debe od vas 6 kor. naročnine za kleti i 2 kor. podpore. Bog lepo plati. — Magyar J. Hasélbach. Prišli penzi. Hvala. — Vegrin Stevan. Bogejina. Ravnetak. — Brtalaniš. M. Krajna. Gibičar M. i Edšid St. Gederovei. Novin nesmo stavili, plačane je vse. Naše Novine treh največših delinskih fár so tūdi prek en tjeđen blodili nekde po sveti. Ne čüjete strelbe z talijanskoga bojišča? To je zrok, ka pošta redno ne vozi; mi že vsaki četrtak čamo Novine na pošto. Zdaj sem vaše reklamerao. Kak ne pride, včasi je ižéte. — Bog lepo plati Gederovčarem na bogatej podpori. Vsem srčen pozdrav.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tóe-ne in žeje gaséče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V

zalegi so: ananas, jabeka, grenadina, maline, muškatalka, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrzle po zimí pa vrede namesto ruma. Snovi z natenenim navodilom stanajo K 12 poštnine proste proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavei s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgúbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno št. 85. Moravsko.